

CASEKATALOG

NATURBASERET TURISME OG NATUR- GENOPRETNING

Inspiration til, hvordan turisme kan bidrage til
at styrke og bevare naturen

DANSK KYST- & NATURTURISME

Skeelslundvej 99, 1.

9440 Aabybro

www.kystognaturturisme.dk

NATURBASERET TURISME
OG NATURGENOPRETNING

Dansk Kyst- & Naturturisme
1. udgave, september 2025

Forsidefoto: Auerød Kaserne, Mads
Gregersen

Rådgiver:

Upstream Partners

Knud Højgaards Vej 2

2860 Søborg

www.upstream.partners

FORORD

Naturen er fundamentet for dansk turisme. Kysternes vidder, skovenes ro og de åbne landskaber tiltrækker millioner af gæster og giver oplevelser, vi ikke kan skabe på anden vis. Men naturen og landskabet er under pres. Arealforbrug, klimaændringer og biodiversitetskriser kræver, at vi som samfund gentænker, hvordan vi forvalter og bruger naturen.

Med den grønne trepart og regeringens ambitioner om at styrke natur og biodiversitet står vi ved et strategisk vendepunkt. Kyst- og naturturismens værdiskabelse skal også i fremtiden kunne bidrage til udviklingen uden for de større byer, og derfor må vi tage aktivt ansvar for den natur, vi lever af. Det kalder på nye modeller, stærkere partnerskaber og på den korte bane ikke mindst konkrete eksempler, som vi kan lære af og lade os inspirere af.

Dette casekatalog er skabt netop med det formål. Vi har fra Dansk Kyst- og Naturturisme og Upstream Partners ønsket at samle viden om nye forretningsmodeller, hvor naturbeskyttelse, turisme og lokal udvikling går hånd i hånd. Samtidigt ønsker vi med kataloget også at vise, at der allerede findes stærke eksempler rundt omkring i verden, hvor naturen forvaltes som en aktiv ressource og langsigtet investering.

Kataloget rækker ud til kommuner, destinationer, udviklere og investorer med konkret inspiration til, hvordan man kan arbejde med turisme, natur og forretning på nye måder. Casespændet er bredt: fra højt profilerede

lodges i Afrika og Mellemamerika til multifunktionelle landskaber og konverteringsprojekter i Europa. Fællesnævneren er ønsket om at skabe mere natur – og bedre økonomi – gennem integrerede løsninger. Derfor har vi lagt vægt på at udvælge cases med forskellige geografiske kontekster, ejerskabsmodeller og forretningsformer, som kan oversættes og tilpasses danske forhold. Kataloget er ikke en facitliste, men et idékatalog. Det er tænkt som en katalysator for dialog, partnerskaber og nye tilgange til naturens rolle i fremtidens turisme.

Samarbejdet mellem Dansk Kyst- og Naturturisme og Upstream Partners bygger på en fælles ambition om at tilvejebringe inspiration og viden – og skabe forbindelse mellem strategiske dagsordener og konkrete projekter. Med kataloget ønsker vi at give dansk turismes interessenter nye indsigter, der både kan sætte retning og danne grundlag for fremtidige udviklings- og investeringsbeslutninger. Det er vores håb, at dette katalog kan bidrage til at styrke feltet, udbrede naturbaserede løsninger – og frem for alt, være med til at sikre, at turismen også i fremtiden bidrager aktivt til den natur, vi er så dybt afhængig af.

Jens Hausted

Direktør, Dansk Kyst- og Naturturisme

Jens Böhme

Direktør, Upstream Partners

INDHOLD

FORORD	I
POTENTIALET I AT KOMBINERE REKREATIVE OG NATURBESKYTTENDE FORMÅL	5
BÆREDYGTIG TURISME SOM KATALYSATOR FOR NATURGENOPRETNING OG LOKAL UDVIKLING	6
INSPIRATIONSCASES TURISME, NATURBESKYTTELSE OG LOKAL UDVIKLING	9
CASEOVERSIGT	10
1. Cabanas No Rio, Comporto, Portugal	12
2. Château De La Mothe-Chandeniers, Les Trois-Moutiers, Frankrig	14
3. De Hoge Veluwe Nationalpark, Holland	16
4. Eden Project, Cornwall, England	18
5. Fattoria La Vialla, Italien	20
6. Knepp Estate, England	22
7. Kroměříž, Tjekkiet	24
8. Zollverein Coal Mine Industrial Complex, Essen, Tyskland	26
9. Feynan Ecolodge, Jordan	28
10. Pacuare River Lodge, Costa Rica	30
11. Posada Amazonas, Peru	32
12. Singita Grumeti, Tanzania	34
HER FINDER DU MERE INFORMATION	36

POTENTIALET I AT KOMBINERE REKREATIVE OG NATURBESKYTTENDE FORMÅL

Naturen er ikke kun vigtig for klima, biodiversitet og vandkvalitet, men også en central del af danskernes hverdag og turisternes ferieliv. Med aftalen om Den Grønne Trepert, omlægges 10 % af Danmarks areal til natur frem mod 2045. Det åbner nye muligheder for at kombinere rekreative og naturbeskyttende formål, samtidig med, at turister – både danske og udenlandske – i stigende grad efterspørger autentiske, naturnære oplevelser. Derfor opstår behovet for strategisk planlægning af adgang, infrastruktur og formidling.

Naturbaseret turisme og multifunktionel arealanvendelse har i de senere år fået stigende opmærksomhed som anerkendte redskaber til at fremme naturgenopretning, biodiversitet og bæredygtig udvikling i både by- og landområder. Både danske og internationale erfaringer viser, at integrationen af turisme, naturbevarelse og nytænkende arealanvendelse kan skabe væsentlige fordele for både natur, lokalsamfund og økonomi.

I en tid, hvor behovet for bæredygtig udvikling er mere presserende end nogensinde, er det afgørende at udvikle turismeformer, der ikke blot skaber økonomisk værdi, men også bidrager positivt til biodiversitet, naturbeskyttelse og landskabsgenopretning. Kyst- og naturområder har her et særligt potentiale, hvor turismeaktører kan indtage en aktiv rolle i at fremme naturbaserede løsninger.

Naturbaseret og regenerativ turisme repræsenterer en tilgang, hvor turisme ikke blot minimerer skade på naturen, men aktivt bidrager til at genoprette økosystemer og styrke lokalsamfund. Disse modeller understøtter Danmarks ambitioner om bæredygtig udvikling, og kobler natur, kultur og oplevelser – principper, der er centrale i Den Grønne Trepert (DKNT, 2025). Kataloget fokuserer på cases, der balancerer økologiske, økonomiske og sociale mål, og som kan tilpasses danske forhold, f.eks. i nationalparker, kystområder eller tidligere industriområder.

BÆREDYGTIG TURISME SOM KATALYSATOR FOR NATURGENOPRETNING OG LOKAL UDVIKLING

Naturbaseret turisme og multifunktionel arealanvendelse har betydelig samfundsmæssig værdi, som spænder over klima- og miljømæssige, økonomiske og sociale dimensioner. Klima-/miljømæssigt bidrager disse initiativer til at genoprette naturen og økosystemtjenester som rent vand, bestøvning og klimatilpasning, hvilket er afgørende i lyset af globale udfordringer som tab af natur og klimaforandringer. Økonomisk skaber initiativerne bæredygtige arbejdspladser og indtægtskilder, især i landdistrikter, hvor traditionelle erhverv som landbrug kan være under pres. Socialt styrker initiativerne borgernes og gæsters forståelse for biodiversitet, klimaudfordringer og behovet for bæredygtig

arealanvendelse, fremmer lokalsamfunds fællesskab, kulturel stolthed og sundhed gennem naturoplevelser.

Danmarks landskaber – fra kyster til skove – er unikke ressourcer, der kan styrke livskvalitet og tiltrække besøgende. De udvalgte cases i dette katalog, viser hvordan turisme kan fungere både som forretningsmodel og som en katalysator for naturgenopretning og lokalsamfundsudvikling, hvilket er særligt relevant for Danmark, hvor natur og kultur er tæt forbundne. Ved at integrere rekreative og regenerative elementer kan Danmark benytte sit landskab til at skabe bæredygtige oplevelser, der gavner både mennesker og natur.

Naturbaseret turisme defineres som aktiviteter, der foregår i naturen, respekterer dens grænser og skaber værdi for både besøgende og økosystemer, (DKNT, 2021). Regenerativ turisme går videre ved at sikre, at natur og lokalsamfund efterlades i en bedre tilstand, end de var før, gennem f.eks. habitatgenopretning, CO2-reduktion og styrkelse af lokale økonomier (CBI, 2022).

For at lykkes med disse modeller kræves en forretningsmodel, der balancerer økonomisk levedygtighed med miljømæssige og sociale mål.

Succes opnås, når turismeindtægter direkte finansierer naturbeskyttelse, lokalsamfund engageres som aktører, og besøgende får autentiske oplevelser, der fremmer bevidsthed om naturens værdi.

Disse principper er gennemgående i katalogets cases og kan inspirere danske initiativer, f.eks. i kystområder eller marginale landbrugsjorder, hvor turisme kan kobles med naturgenopretning.

INSPIRATIONSCASES

TURISME, NATUR- BESKYTTELSE OG LOKAL UDVIKLING

Dette katalog fremhæver et bredt spektrum af innovative tilgange til naturbaseret og regenerativ turisme, multifunktionel arealanvendelse og transformation af eksisterende strukturer. Fra luksuriøse safarier i Serengeti til genoprettede industriområder i Tyskland

og rewildedede landskaber i England viser kataloget, hvordan turisme kan bidrage til at fremme naturbeskyttelses, biodiversitet og lokalsamfundsudvikling. Fælles succesfaktorer omfatter:

- 1. Integration af naturbeskyttelse og turisme:** Cases som Singita Grumeti viser, hvordan turismeindtægter kan finansiere direkte naturbeskyttelse, såsom habitatgenopretning og beskyttelse af truede arter. Denne model kræver en balanceret forretningsmodel, hvor økonomisk levedygtighed understøtter klima-/miljømæssige mål.
- 2. Lokalsamfundsengagement:** Projekter som Posada Amazonas og Feynan Ecolodge involverer lokale aktører, hvilket sikrer kulturel autenticitet og økonomiske fordele for lokalsamfund. Denne tilgang styrker social bæredygtighed og skaber fællesskab omkring naturprojekter.
- 3. Multifunktionelle landskaber:** Cases som Knepp Estate, De Hoge Veluwe og Fattoria La Vialla kombinerer natur, landbrug og turisme for at balancerer produktion, rekreation og biodiversitet. Disse modeller er særligt relevante for danske marginaljorde og nationalparker, hvor multifunktionel arealanvendelse kan fremme bæredygtighed.
- 4. Transformation af eksisterende strukturer:** The Eden Project og Zollverein har omdannet nedlagte industriområder til attraktive destinationer, der kombinerer natur, kultur og læring. Disse eksempler kan give inspiration til transformationen af råstofgrave, havneområder eller nedlagte fabrikker til rekreative og regenerative formål.
- 5. Formidling og autentiske oplevelser:** Alle cases understreger vigtigheden af at skabe meningsfulde besøgsoplevelser gennem guidede ture, kulturelle aktiviteter og formidling. Denne tilgang øger gæsters bevidsthed og engagement, hvilket er afgørende for at fremme bæredygtig adfærd.

Danmarks landskaber – fra kyster og nationalparker til landbrugsjord og postindustrielle områder – rummer et stort potentiale for at implementere principperne fra disse cases. Den danske kontekst, med sin tætte

forbindelse mellem natur og kultur, gør det muligt at tilpasse internationale modeller til lokale naturtyper og rammevilkår og inspirere til nye initiativer i kystområder, nationalparker, landdistrikter og postindustrielle zoner.

CASEOVERSIGT

Kataloget omfatter 12 internationale cases fordelt på tre hovedkategorier:

- **Naturbaseret turisme med aktiv naturbeskyttelse** omfatter cases, hvor turismeaktiviteter er direkte integreret med naturbeskyttelse og -genopretning. Fælles for disse cases er, at de skaber økonomiske incitamenter for at bevare naturen og understøtte lokalsamfund, samtidig med at de tilbyder unikke oplevelser for turister.
- **Multifunktionelle landskaber med turismeelementer** omfatter cases, hvor landskaber anvendes til flere formål, herunder både naturbevarelse, landbrug og turisme. Fælles for disse cases er, at de skaber synergi mellem forskellige interesser og bidrager til en mere bæredygtig arealanvendelse.
- **Konverteringsprojekter** omfatter cases, hvor eksisterende bygninger og infrastruktur er blevet omdannet til nye naturbaserede turismeformål. Fælles for disse cases er, at de giver nyt liv til nedslidte områder i det åbne land og bidrager til en mere bæredygtig arealanvendelse ved at genbruge eksisterende ressourcer.

EUROPÆISKE PROJEKTER

- 1 Cabanas No Rio, Portugal
- 2 Château De La Mothe-Chandeniers, Frankrig
- 3 De Hoge Veluwe Nationalpark, Holland
- 4 Eden Project, Cornwall, England
- 5 Fattoria La Vialla, Italien
- 6 Knepp Estate, England
- 7 Kroměříž, Tjekkiet
- 8 Zollverein Coal Mine Industrial Complex, Tyskland

INTERNATIONALE PROJEKTER

- 9 Feynan Ecolodge, Jordan
- 10 Pacuare River Lodge, Costa Rica
- 11 Posada Amazonas, Peru
- 12 Singita Grumeti, Tanzania

1. CABANAS NO RIO, COMPORTO, PORTUGAL

Et eksempel på innovativ, bæredygtig arkitektur og økoturisme, relevant for dansk kystturisme og design med lav påvirkning i naturnære destinationer.

Cabanos no Rio, beliggende i Comporta, Portugal, er en mindre bæredygtig øko-lodge beliggende ved Sado-flodens bred i et stort naturområde, der udgør en del af Sado Estuary Nature Reserve. Lodgen består af to små hytter, oprindeligt brugt af lokale fiskere, men nu genopbygget og redesignet af arkitekt Manuel Aires Mateus og Silent Living. Hytterne står som et eksempel på nytænkt arkitektur, hvor bæredygtighed, genbrug og naturlig tilpasning til omgivelserne er centrale værdier.

Hytterne er udelukkende opført i genanvendt træ. Konstruktionen er minimal og kompakt, forankret på stylder lige over flodbreden, hvilket minimerer terræningreb og bevarer

områdets karakter. Forretningsmodellen fokuserer på økoturisme i det højere prissegment. Opholdet indbyder til stilhed, naturoplevelser og "slow living". Aktiviteter inkluderer fuglekigning, kajaksejls på Sado-floden, og udforskning af Comportas natur og lokale madscene.

Cabanos no Rio har vakt international anerkendelse takket være sit arkitektoniske modspil til masseturisme og lokal miljøbelastning og anses som prototype på bæredygtig overnatning med lav påvirkning. Modellen er relevant for danske naturdestinationer, der ønsker at bygge mindre, respektere naturens rytmer og samtidig skabe arkitektonisk stærke oplevelser.

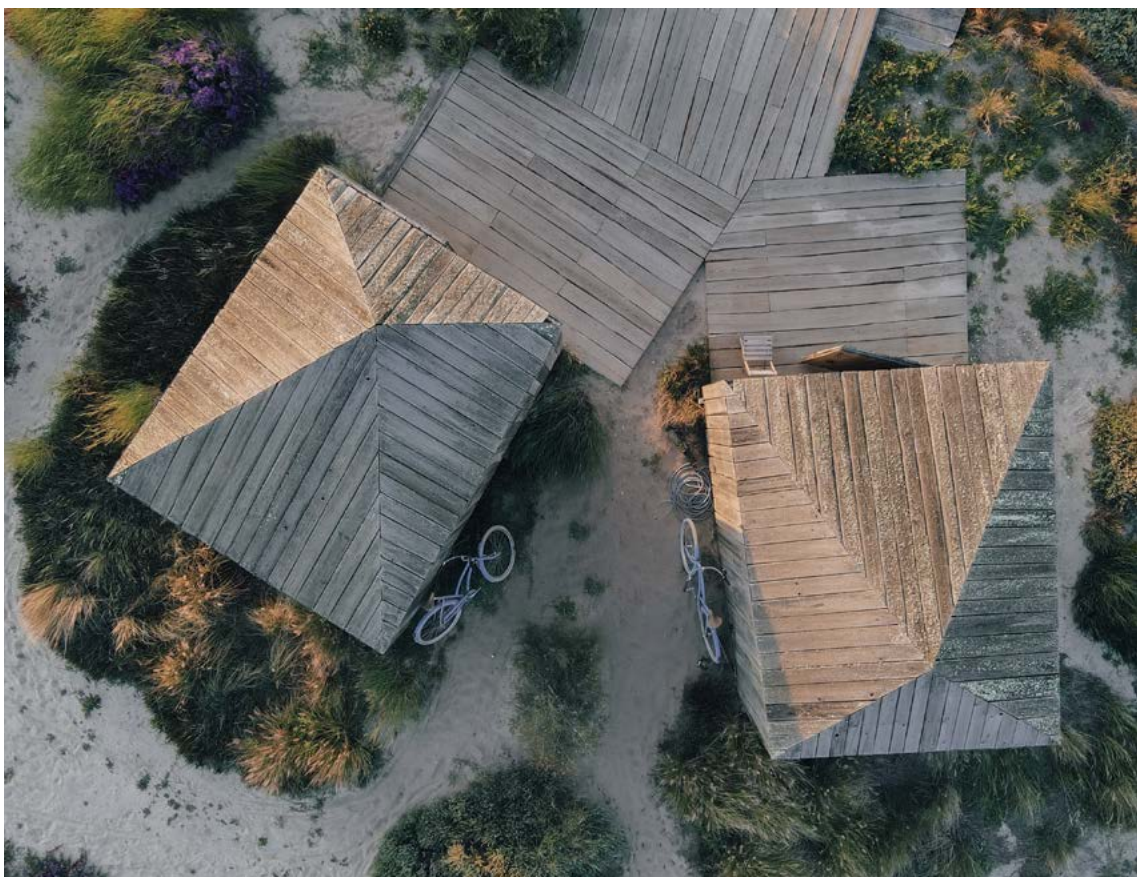
Caseprofil: Cabanas no Rio

Lokation	Sado-floden, Comporta, Portugal
Areal	2 hytter på i alt ca. 26 m ² direkte ved flodkanten
Ejerskab	Silent Living (privat ejer, samarbejde med lokal udvikling)
Governance	Privat drift, nært samarbejde med lokale aktører og designteam
Forretningsmodel	Økoturisme, slow-living, lav volumen, høj kvalitet
Prisniveau	EUR 250–350 per nat (for 2 personer, afhænger af sæson)
Primært fokus	Minimalistisk arkitektur, lavt aftryk, naturoplevelse, genbrug af materialer
Effekt på biodiversitet	Minimal fysisk indgriben; integreres diskret i eksisterende naturområde
Samarbejdspartnere	Arkitekt Manuel Aires Mateus, Silent Living, lokale restauranter og naturguider
Mere information	www.silentliving.pt/houses/cabanos-no-rio

Foto: Silje Kverneland, Silent Living – Kilde: www.silentliving.pt

Foto: Silje Kverneland, Silent Living – Kilde: www.silentliving.pt

2. CHÂTEAU DE LA MOTHE-CHANDENIERS, LES TROIS-MOUTIERS, FRANKRIG

En model for transformation af historiske ejendomme til bæredygtige turismedestinationer.

Château de la Mothe-Chandeniers ligger i Les Trois-Moutiers, Loire-dalen, Frankrig, og er et eksempel på, hvordan en historisk ejendom kan genopstå som et internationalt fælleseje med fokus på bæredygtig turisme, naturbevarelse og lokal udvikling. Efter brand og årtiers forfald blev slottet reddet fra ruin gennem verdens største heritage-crowdfunding kampagne. Initiativet blev drevet af den franske platform Dartagnans, som sammen med ngo'en "Adopte un Château" organiserede opkøb og restaurering. I dag er alle medejere og inddrages i beslutninger om slot og arealer.

Ejendommen, der omfatter 2 hektar skov og parkområder, er transformeret til en bæredygtig turismedestination, der kombinerer kulturarv, naturbevaring og engagement af lokalsamfundet. Governance er baseret på et kooperativt ejerskab og partnerskaber med lokale miljøorganisationer og regionale myndigheder. Forretningsmodellen fokuserer

på en række indtægtsgenererende aktiviteter. Indtægterne geninvesteres i restaurering af slottet og genopretning af området.

Initiativet har opnået positive biodiversitetseffekter gennem etableringen af gunstige betingelser for vildtvoksende blomster og levesteder for insekter og fugle. Slotsparken fungerer dermed som en fri naturpark, hvor spontan vegetation og dyreliv har indfundet sig i forening med den historiske arkitektur og ruinerne. Udfordringer inkluderer finansiering af den løbende restaurering, organisering af og engagement fra frivillige, og at balancere kulturarv og natur.

Château de la Mothe-Chandeniers er model og konkret inspiration for danske historiske ejendomme eller områder, hvor bæredygtig transformation, natur, nye og alternative ejerskabsformer og lokal forandring er i centrum.

Caseprofil: Château de la Mothe-Chandeniers

Lokation	Les Trois-Moutiers, Vienne, Frankrig
Areal	2 hektar med slotsø, park og omliggende naturarealer
Ejerskab	Fælleseje, 27.000+ andelshavere (crowdfunding, Dartagnans)
Governance	Kooperativ ledelse, digital platform for beslutninger, åben rapportering
Forretningsmodel	Entréindtægter, guidede ture, events, cafe- og restaurantdrift, overnatning
Prisniveau	Entré EUR 7-12, overnatning EUR 150-250
Primært fokus	Genopretning, bæredygtig turisme, naturbevarelse, civilsamfundsinvolvering
Effekt på biodiversitet	Bevaring af et kulturlandskab med grønne områder og gamle træer, levesteder for lokale arter.
Samarbejdspartnere	Dartagnans, Adopte un Château, lokale myndigheder, natur- og kulturorganisationer
Mere information	www.mothe-chandeniers.com

Foto: @Dartagnans - Kilde: www.mothe-chandeniers.com

Foto: @Nablezon - Kilde: www.mothe-chandeniers.com

3. DE HOGE VELUWE NATIONALPARK, HOLLAND

En bæredygtig model for naturbevaring og kulturelle oplevelser i Holland med inspiration til danske rekreative landskaber.

De Hoge Veluwe Nationalpark i Gelderland, Holland, er en af landets største nationalparker, der forener natur med kunst og kultur. Nationalparken dækker over 5.400 hektar og består af et mosaiklandskab med heder, sandklitter og skove. Den er hjemsted for kronvildt, mufloner, vildsvin og over 500 plantearter, samt et rigt fugle- og insektliv. Kröller-Müller Museum, med sin Van Gogh-samling og store skulpturhave, tilføjer en kulturel dimension, der sammen med gratis udlånscykler og 40 km. vandre- og cykelstier tiltrækker over 500.000 besøgende årligt.

Parken drives af den private stiftelse Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe. Parken finansieres gennem entréindtægter, guidede ture, restaurant, souvenirsalg, sponsorater og begrænset offentlig støtte, hvilket gør parken

stort set selvfinansierende. Aktiv naturforvaltning, herunder pleje af hedeområder og selektiv skovning, styrker biodiversiteten ved at opretholde levesteder for specialiserede arter. Udfordringer omfatter håndtering af besøgspress, klimatilpasning som tørke og skovbrande, finansiering af vedligeholdelse og balancen mellem natur og kultur. Gæster oplever parken gennem cykling, dyrelivsobservation, safaris med rangers og museumsbesøg, hvilket skaber en alsidig oplevelse, der forbinder natur og kultur.

De Hoge Veluwe er en inspirerende model for Danmark, hvor rekreative landskaber som nationalparker kan balancere naturbevaring, biodiversitet og kulturelle tilbud for at skabe bæredygtige destinationer.

Caseprofil: De Hoge Veluwe Nationalpark

Lokation	Ede/Otterlo, Gelderland, Holland
Areal	5.400 hektar
Ejerskab	Privat (Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe).
Governance	Privat stiftelse med bestyrelse og advisory board, samarbejde med Statsbosbeheer og IVN Natuureducatie
Forretningsmodel	Entrébilletter, guidede ture, restaurant, museumsadgang, cykeludlejning, souvenirsalg, sponsorater, begrænset offentlig støtte.
Prisniveau	Entré til parken (EUR 16,40 voksne), Kröller-Müller Museum særskilt (ca. EUR 13).
Primært fokus	Naturbevaring, biodiversitet, rekreativ brug, kunst og kultur.
Effekt på biodiversitet	Bevarer over 500 plantearter, støtter kronvildt, mufloner, fugle og insekter gennem aktiv naturforvaltning
Samarbejdspartnere	Kröller-Müller Museum, Statsbosbeheer, IVN Natuureducatie, lokale turistorganisationer
Mere information	www.hogeveluwe.nl , krollermuller.nl

Kilde: www.hogeveluwe.nl

Kilde: www.hogeveluwe.nl

4. EDEN PROJECT, CORNWALL, ENGLAND

En inspirerende model for transformation af nedlagte industriområder til bæredygtige lærings-, oplevelses-, og biodiversitetscentre med relevans for danske grusgrave, råstofområder og bynære zoner.

Eden Project i Cornwall, England, har forvandlet et nedlagt mineralbrud til et globalt anerkendt center for bæredygtighed og biodiversitet. Projektet forener botanik, arkitektur, miljøpædagogik og økoturisme gennem geodætiske kupler (biomer), der huser verdens største indendørs regnskov og et middelhavsklima, samt restaurerede landskaber med hjemmehørende planter, blomsterenge og vådområder.

Drevet af The Eden Trust, en velgørende organisation, samarbejder projektet med universiteter, fonde, regeringen og private virksomheder for at sikre drift og udvikling. Forretningsmodellen omfatter entréindtægter, caféer, butikker, events som koncerter og maraton, undervisningsprogrammer og sponsorater, hvor indtægterne geninvesteres i forskning, uddannelse og globale projekter.

Eden har genopbygget forarmet jord, skabt levesteder for insekter og fugle og fremmet offentlig bevidsthed om biodiversitet gennem undervisningsprogrammer og udstillinger. Udfordringer inkluderer høje etablerings- og driftsomkostninger, energiforbrug i biomerne, klimatilpasning og behovet for at fornye oplevelser for at fastholde de mange årlige besøgende. Gæster oplever unikke biomer, guidede ture, workshops om bæredygtighed og andre aktiviteter, hvilket skaber en inspirerende og lærerig oplevelse.

Eden Project er en model for transformation af nedlagte industriområder og er relevant for Danmark, hvor grusgrave og bynære industriområder kan omdannes til bæredygtige lærings-, oplevelses-, og biodiversitetscentre gennem tværsektorielt samarbejde og arkitektonisk innovation.

Caseprofil: The Eden Project

Lokation	Cornwall, England
Areal	13 hektar (biomer og haver, plus bufferområder)
Ejerskab	The Eden Trust (velgørende organisation)
Governance	Bestyrelse, samarbejde med universiteter, fonde, offentlige myndigheder og private virksomheder
Forretningsmodel	Entré, café, events, undervisning, rådgivning, sponsorater
Prisniveau	Ca. £35 pr. voksen, £12 pr. barn
Primært fokus	Naturformidling, biodiversitet, regenerering
Effekt på biodiversitet	Genskabelse af jord og levesteder, artsfremgang
Samarbejdspartnere	Offentlige myndigheder, universiteter, virksomheder
Mere information	www.edenproject.com

Foto: Adobe Stock

Foto: Adobe Stock

5. FATTORIA LA VIALLA, ITALIEN

En bæredygtig model for agro-turisme og biodiversitet i Toscana med inspiration til dansk landdistriktsudvikling.

Fattoria La Vialla, en familieejet biodynamisk gård nær Arezzo i Toscana, Italien, integrerer bæredygtigt landbrug, lokal fødevareproduktion og naturbevaring med agro-turisme. Ejendommen på 1.600 hektar omfatter vinmarker, olivenlunde, skove, marker, græsarealer, grøntsagsbede og områder til dyrehold.

Gården, drevet af Lo Franco-familien, er certificeret økologisk og biodynamisk af Demeter og anvender ingen pesticider eller kunstgødning. Biodynamiske metoder og rotation af afgrøder forbedrer jordens frugtbarhed og kulstofbinding. Tiltag som vildtstriber og genopretning af vådområder fremmer biodiversitet, hvilket har øget forekomsten af bestøvere som bier og sommerfugle samt fugle og andet dyreliv.

Forretningsmodellen omfatter udlejning af feriehuse, vinsmagninger, gårdture og salg af økologiske produkter, kun via direkte salg og online. Gården er CO₂-positiv, bruger solenergi, og genbruger regnvand for at minimere miljøpåvirkning.

Gæster oplever en holistisk besøgsoplevelse gennem aktiviteter som guidede ture, vandreture, frokoster i det fri og workshops, der forbinder dem med Toscanas kultur og natur. Udfordringer inkluderer håndtering af sæsonudsving, klimapåvirkninger som tørke og den arbejdsintensive biodynamiske drift.

Fattoria La Vialla illustrerer en realistisk model for danske forhold, hvor agro-turisme, økologisk produktion og biodiversitetsfremme kan forenes for at skabe bæredygtige destinationer i landdistrikter.

Caseprofil: Fattoria La Vialla

Lokation	Castiglion Fibocchi, Arezzo, Toscana, Italien
Areal	1.600 hektar
Ejerskab	Familieejet
Governance	Lokal ledelse, samarbejde med universiteter og miljøorganisationer
Forretningsmodel	Agro-turisme, fødevareproduktion, direkte salg
Prisniveau	EUR 80–250 per nat (estimeret)
Primært fokus	Biodynamisk landbrug, biodiversitetsfremme, turisme, cirkulær økonomi
Effekt på biodiversitet	Øget artsdiversitet, forbedret jordkvalitet
Samarbejdspartnere	Universiteter, Demeter, FNs Årti for Restorering af Økosystemer
Mere information	www.lavialla.com

Kilde: www.lavialla.com

Kilde: www.lavialla.com

6. KNEPP ESTATE, ENGLAND

En anerkendt model for rewilding og multifunktionel arealanvendelse med relevans for danske marginaljorder og naturgenopretning.

Knepp Estate i West Sussex, England, er et pionerprojekt inden for rewilding, hvor 1.400 hektar tidligere intensivt dyrket landbrugsjord siden 2001 er omdannet til et selvforvaltende økosystem drevet af naturlige processer. Projektet, ejet af Sir Charles Burrell og Isabella Tree, bruger fritgående græssere som Old English langhornskvæg, Exmoor-ponyer, Tamworth-grise og hjorte (rød- og dådyr) som proxyer for uddøde megafauna som uroksere og vildsvin. Disse dyr skaber et mosaiklandskab af lavlandssletter, krat, småskove, vådområder og restaurerede flodsystemer, hvilket fremmer biodiversitet. Knepp er hjemsted for truede arter som nattergale, turtelduer, lilla kejserfugle, flagermusarter og de første vilde hvide storke i England.

Projektet drives af en privat ledelse under Knepp Wildland Foundation i samarbejde med forskere, NGO'er og myndigheder. Knepp indgår i nationale og

internationale rewilding- og biodiversitetsnetværk. Forretningsmodellen omfatter indtægter fra guidede safariture, glamping, salg af økologisk "wild range" kød, udlejning af ejendomme, forskningsprojekter og offentlige tilskud.

Gæster oplever naturnær indkvartering, safarier og workshops, der formidler rewilding og engagerer dem i naturgenopretning. Udfordringer omfatter skepsis fra lokalsamfund, trusler fra boligudvikling, regulatoriske barrierer, og behovet for større sammenhængende arealer for at skabe økologiske korridorer.

Knepp Estate er en inspirerende model for Danmark, hvor marginaljorder kan omdannes til multifunktionelle landskaber, der balancerer naturgenopretning, turisme og økonomisk bæredygtighed gennem procesdrevet rewilding og tværsektorielt samarbejde.

Caseprofil: Knepp Estate

Lokation	West Sussex, England
Areal	1.400 hektar
Ejerskab	Privat (familieejet af Sir Charles Burrell og Isabella Tree)
Governance	Privat ledelse via Knepp Wildland Foundation, samarbejde med forskere, NGO'er og DEFRA
Forretningsmodel	Safariture, glamping, restaurant, kødsalg, lejeindtægter, forskning, offentlige tilskud
Prisniveau	£20–250 pr. nat afhængig af type af overnatning, £60–175 for safariture
Primært fokus	Rewilding, procesdrevet økosystem, biodiversitet, turisme
Effekt på biodiversitet	Høj artsfremgang for fugle, insekter og flora og forbedret jordliv
Samarbejdspartnere	ZSL, University of Sussex, Rewilding Britain, Sussex Wildlife Trust, DEFRA, Operation Wallacea
Mere information	knepp.co.uk

Foto: Adobe Stock

Foto: Adobe Stock

7. KROMĚŘÍŽ, TJEKKIET

En inspirerende model for forvaltning af historiske haver med fokus på biodiversitet og kulturarv, relevant for danske slotshaver og grønne byrum.

Kroměříž, en historisk by i det østlige Tjekkiet, er kendt for sine UNESCO-fredede barokhaver og biskoppens palads, der forener kulturarv, biodiversitet og turisme. Det 64 hektar store kulturlandskab, beliggende ved floden Morava, omfatter den symmetriske blomsterhave, en vildere engelsk landskabshave og paladssområder med våde enge. Haverne, ejet af den tjekkiske stat og forvaltet af National Heritage Institute i samarbejde med UNESCO, EU og lokale partnere, balancerer bevaring med moderne økologisk pleje og besøgsformidling.

Forretningsmodellen kombinerer entréindtægter, guidede ture, botaniske workshops, kulturevents, caféer og EU-støtte til restaurering og biodiversitet. Økologisk pleje,

herunder reduceret pesticidbrug, manuel lugning og redekasser, fremmer levesteder for bestøvere, flagermus og småfugle. Udfordringer inkluderer turismepres i højsæsonen, klimaforandrings påvirkning på planter, høje vedligeholdelsesomkostninger og kompleksiteten i at forvalte både kulturarv og natur. Gæster oplever æstetiske haver, botaniske ture og kulturelle events, der forbinder natur og historie i en lærerig oplevelse.

Kroměříž er en model for forvaltning af historiske grønne rum og er relevant for Danmark, hvor slotshaver og kirkegårde kan udvikles til at kombinere biodiversitet, æstetik og offentlig adgang gennem bæredygtige metoder og tværsektorielt samarbejde.

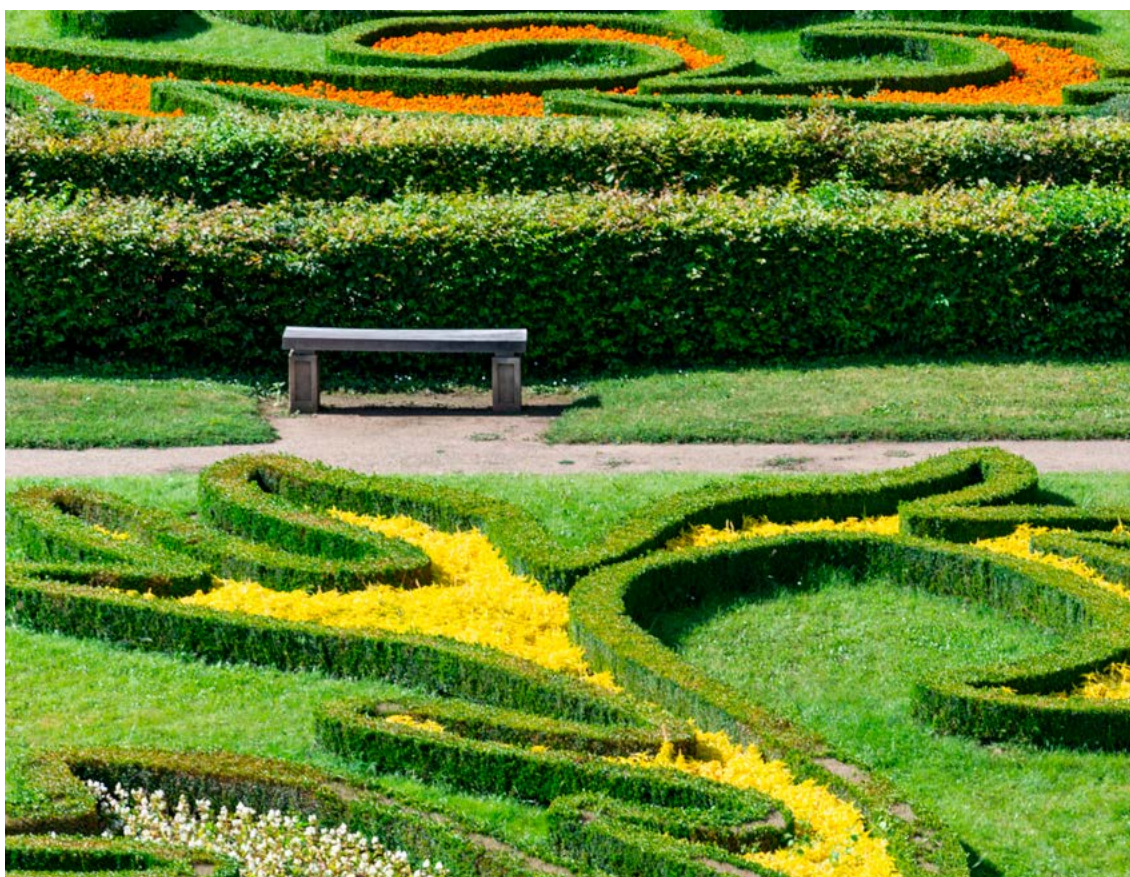
Caseprofil: Kroměříž-haver og palads

Lokation	Kroměříž, Zlín-regionen, Tjekkiet
Areal	64 hektar
Ejerskab	Tjekkiske stat, Olomouc-ærkebispedømmet, forvaltet af National Heritage Institute
Governance	Offentlig ledelse, samarbejde med EU, UNESCO og lokale partnere
Forretningsmodel	Entré, guidede ture, events, café, EU støtte
Prisniveau	EUR 4–10 pr. person (afhængigt af område og aktivitet)
Primært fokus	Kulturarv, biodiversitet, offentlig adgang, turisme
Effekt på biodiversitet	Levesteder, artsbevarelse
Samarbejdspartnere	Universiteter, ærkebispedømmet, EU, UNESCO
Mere information	www.zamek-kromeriz.cz , whc.unesco.org/en/list/860/ , npu.cz

Foto: Adobe Stock

Foto: Adobe Stock

8. ZOLLVEREIN COAL MINE INDUSTRIAL COMPLEX, ESSEN, TYSKLAND

En inspirerende model for transformation af industriområder til kulturelle og naturrige destinationer, relevant for danske postindustrielle arealer.

Zollverein, et tidligere kulmine- og koksanlæg, Tyskland, er transformeret til et UNESCO-verdensarvssted og kulturelt center, der forener industriarv, rekreation og bynatur. Området, der dækker 100 hektar, omfatter historiske bygninger, de gamle industrianlæg og grønne områder, hvor naturen spontant har generobret terrænet.

Ejendommen ejes af delstaten Nordrhein-Westfalen og forvaltes af Stiftung Zollverein, som balancerer bevaring af kulturarv, turisme og naturpleje gennem samarbejde med lokale myndigheder, UNESCO, kulturinstitutioner som Ruhr Museum og Red Dot Design Museum samt miljøorganisationer.

Forretningsmodellen kombinerer gratis adgang til udendørsområder, entré til museer som Ruhr Museum og Red Dot Design Museum, udlejning til events som festivaler, café- og restaurantdrift samt støtte fra offentlige midler og EU-fonde. Området fremmer

bynær biodiversitet gennem spontane biotoper, urbane levesteder og grønne lommer, der understøtter planter og insekter.

Udfordringer omfatter bl.a. håndtering af jordforurening fra tidligere industri, balancen mellem bevaring og adgang, og høje vedligeholdelsesomkostninger for historiske bygninger. Gæster oplever historiske minebygninger, grønne parkområder, guidede ture om industrihistorie og kulturelle og sæsonbestemte events og aktiviteter, der skaber en dynamisk oplevelse. Zollverein tiltrækker mere end en million besøgende årligt og er en del af European Route of Industrial Heritage.

Zollverein er en model for transformation af nedlagte industriområder og er relevant for Danmark, hvor nedlagte fabrikker, havne og jernbanearealer kan omdannes til kulturelle og naturrige destinationer gennem offentligt-privat samarbejde.

Caseprofil: Posada Amazonas

Lokation	Tambopata, Madre de Dios, Peru
Areal	9.500 hektar
Ejerskab	Ese'Eja-samfundet (Comunidad de Infierno)
Governance	Partnerskab med Rainforest Expeditions
Forretningsmodel	Økoturisme med lokal drift og kulturdialog, all-inclusive ophold
Prisniveau	USD 350-450 pr. nat pr. person (inkl. måltider og aktiviteter)
Primært fokus	Indfødt forvaltning, naturbevarelse, økoturisme
Effekt på biodiversitet	Skovbeskyttelse, forskning, traditionel viden
Samarbejdspartnere	NGOer, universiteter, peruvianske myndigheder
Mere information	www.rainforestexpeditions.com/amazon-lodge/posada-amazonas/

Foto: Jochen Tack / © Stiftung Zollverein – Kilde: UNESCO World Heritage Centre whc.unesco.org

Foto: Jochen Tack / © Stiftung Zollverein – Kilde: UNESCO World Heritage Centre whc.unesco.org

9. FEYNAN ECOLODGE, JORDAN

En bæredygtig model for økoturisme og lokalsamfundsinddragelse i sårbare miljøer, relevant for danske marginalområder som hede-, kyst- og klitområder.

Feynan Ecolodge, beliggende i Dana Biosphere Reserve i Jordan, er en prisbelønnet, off-grid lodge, der forener økoturisme, lokalsamfundsinddragelse og naturbeskyttelse i et sårbart ørkenmiljø. Lodgen, ejet af Royal Society for the Conservation of Nature (RSCN) og drevet af EcoHotels. Lodgen balancerer naturbeskyttelse og forretningsdrift gennem et partnerskab med lokale beduiner, der leverer transport, mad, guidede ture, håndværk og kulturelle oplevelser. Beliggende i et 308 km² naturreservat med fire biogeografiske zoner og over 800 plantearter, understøtter Feynan truede arter som arabisk ulv og Nubisk stenbuk.

Forretningsmodellen, i mellempriisegmentet, omfatter overnatning, lokale aktiviteter som vandreture og madlavningsworkshops, samt solenergidrevet drift, suppleret af donationer

og fonde. Lodgen beskytter habitater gennem turismefinansiering, bæredygtigt byggeri, mens lokalsamfundet går fra jagt til værtskab, hvilket fremmer bevaringsbevidsthed.

Udfordringer inkluderer logistiske vanskeligheder, vandknaphed, afhængighed af ekstern finansiering og politiske risici som regional ustabilitet. Gæster oplever minimalistiske værelser, stjerneekigning og kulturel udveksling, der skaber en autentisk forbindelse til natur og lokalsamfund.

Feynan er en model for bæredygtig turisme i marginale områder og er relevant for danske hede-, kyst- og klitområder, hvor lokalsamfund, naturbeskyttelse og bæredygtig udvikling kan understøttes gennem offentlig-privat samarbejde.

Caseprofil: Feynan Ecolodge

Lokation	Dana Biosphere Reserve, Jordan
Areal	Del af 308 km ² biosfærereservat
Ejerskab	Royal Society for the Conservation of Nature (RSCN)
Governance	Drift af EcoHotels i partnerskab med RSCN
Forretningsmodel	Økoturisme med all-inclusive overnatning, aktiviteter, lokal involvering, støttet af fonde
Prisniveau	USD 150 pr. nat (inkl. måltider og aktiviteter)
Primært fokus	Off-grid drift, lokal økonomi, naturbevarelse, kulturel udveksling
Effekt på biodiversitet	Habitatbeskyttelse, artsbevarelse, holdningsændring
Samarbejdspartnere	Lokale beduin-samfund, RSCN, Jordan Tourism Board
Mere information	ecohotels.me/Feynan , www.rscn.org.jo , www.unesco.org/en/mab/dana

Kilde: © Feynan Ec lodge

Foto: Bashar Alaeddin – Kilde: © Feynan Ec lodge

10. PACUARE RIVER LODGE, COSTA RICA

En model for bæredygtig økoturisme og lokalsamfundsinddragelse i sårbare miljøer, relevant for danske naturområder.

Pacuare River Lodge, en førende ecolodge i Talamanca-bjergene i Costa Rica, ligger i et 340 hektar privat regnskovo-reservat ved Pacuare-floden, anerkendt for sin naturskønhed. Lodgen forener oplevelsesturisme som rafting og jungle-vandring med naturbeskyttelse og lokalsamfundsinddragelse.

Privat ejet af Böëna Wilderness Lodges, samarbejder lodgen med lokale myndigheder, NGO'er og det indfødte Cabécar-samfund, hvor størstedelen af personalet er lokale, hvilket styrker økonomisk og social bæredygtighed gennem jobskabelse og mikro-virksomheder. Beliggende i en biodiversitetsrig bufferzone nær La Amistad International Park, beskytter området arter som jaguar, tapir og hundredvis af fuglearter.

Forretningsmodellen, i mellem- til high-end segmentet, fokuserer på lav volumen og høj kvalitet med maksimalt 40 gæster i eksklusive suiter. Indtægter finansierer genplantning,

lokale skoler og infrastruktur. Lodgen er off-grid, drevet af solpaneler og mikro-vandkraftturbiner, med biologisk nedbrydelige produkter, kompostering og genbrug for at minimere affald.

Biodiversitetsindsatser omfatter skovbevarelse, artsmonitorering og uddannelse, hvilket reducerer skovrydning og fremmer bevaringsbevidsthed. Udfordringer inkluderer logistik pga. isoleret placering, naturpåvirkning, klimaforandringer og sårbarhed over for svingende turiststrømme. Gæster oplever rafting, guidede vandring og Cabécar-kultur, hvilket skaber en autentisk og lærerig oplevelse.

Pacuare er en model for bæredygtig turisme i sårbare miljøer og er relevant for Danmark, hvor lokalsamfunds-baseret økoturisme kan integrere bæredygtige aktiviteter, beskytte naturen og støtte lokale økonomier gennem partnerskaber.

Caseprofil: Pacuare River Lodge

Lokation	Pacuare River, Talamanca-bjergene, Costa Rica
Areal	340 hektar privat regnskovo-reservat
Ejerskab	Privat (Böëna Wilderness Lodges), lokalt partnerskab
Governance	Lokal ledelse, samarbejde med NGO'er, myndigheder og Cabécar-samfund
Forretningsmodel	Mellem/høj pris, lav volumen, høj kvalitet
Prisniveau	USD 350-700 USD pr. nat pr. person (inkl. måltider)
Primært fokus	Naturbeskyttelse, bæredygtig turisme, lokalsamfundsengagement
Effekt på biodiversitet	Skovbevarelse, artsmonitorering, genplantning
Samarbejdspartnere	Cabécar-samfund, National University, lokale myndigheder, turismeoperatører
Mere information	pacuarelodge.com , whc.unesco.org/en/list/205

Foto: Adobe Stock

Foto: Adobe Stock

11. POSADA AMAZONAS, PERU

En model for fællesskabsbaseret økoturisme og naturforvaltning, relevant for danske naturparker og lokalsamfund.

Posada Amazonas, en økoturismelodge i Tambopata-regionen i Peru, drives i partnerskab mellem Ese'Eja-folket og den private virksomhed Rainforest Expeditions, og viser, hvordan indfødte samfund kan lede biodiversitetsbeskyttelse og turisme i Amazonas' regnskov.

Lodgen, ejet af Comunidad Nativa de Infierno, opererer på 9.500 hektar i Tambopata-regionen i Madre de Dios, en af verdens mest artsrige regnskove nær Tambopata National Reserve. Governance baseres på fælles beslutninger mellem lokalsamfundet og Rainforest Expeditions. Overskud fordeles til fællesskabet. Forretningsmodellen, rettet mod økoturister, omfatter all-inclusive ophold, guidede ture, kulturelle workshops og lokalt håndværk, med lokalsamfundet som driftspersonale.

Lodgen beskytter skov mod afskovning og minedrift, støtter forskning og fremmer traditionel viden gennem uddannelse om medicinske planter. Udfordringer inkluderer illegale aktiviteter som guldminedrift og skovhugst, balancen mellem autenticitet og markedskrav, interne konflikter om overskudsfordeling og behovet for digitale kompetencer. Gæster oplever flodtransport, traditionelle hytter, canopy-ture og Ese'Eja-ledede aktiviteter, der forbinder dem med regnskovens natur og kultur.

Posada Amazonas er en model for fællesskabsbaseret turisme og er relevant for danske naturparker, hvor lokalsamfund kan integreres i bæredygtig turisme og naturforvaltning.

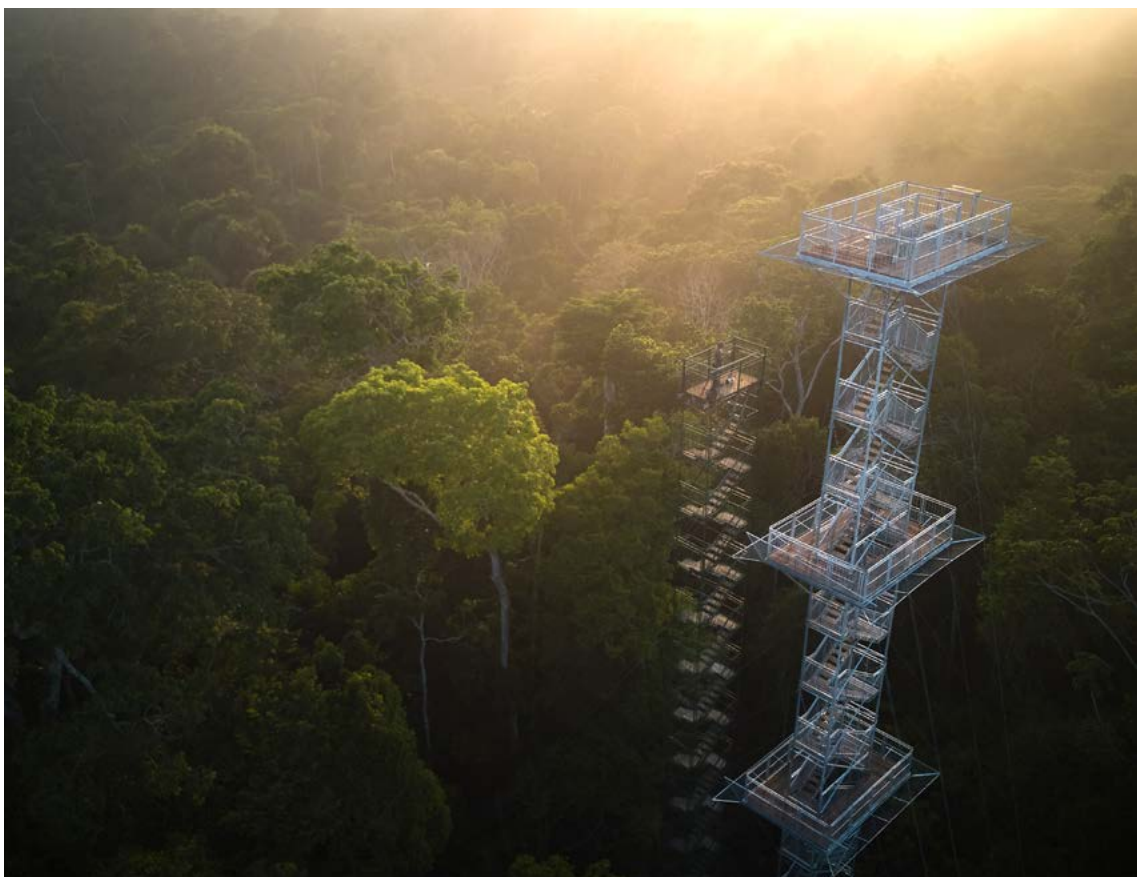
Caseprofil: Posada Amazonas

Lokation	Tambopata, Madre de Dios, Peru
Areal	9.500 hektar
Ejerskab	Ese'Eja-samfundet (Comunidad de Infierno)
Governance	Partnerskab med Rainforest Expeditions
Forretningsmodel	Økoturisme med lokal drift og kulturdialog, all-inclusive ophold
Prisniveau	USD 350-450 pr. nat pr. person (inkl. måltider og aktiviteter)
Primært fokus	Indfødt forvaltning, naturbevarelse, økoturisme
Effekt på biodiversitet	Skovbeskyttelse, forskning, traditionel viden
Samarbejdspartnere	NGOer, universiteter, peruvianske myndigheder
Mere information	www.rainforestexpeditions.com/amazon-lodge/posada-amazonas/

Foto: Marlon Dag – Kilde: www.rainforestexpeditions.com

Foto: Paul Bertner – Kilde: www.rainforestexpeditions.com

12. SINGITA GRUMETI, TANZANIA

En model for luksusturisme, der finansierer naturbeskyttelse og lokalsamfundsudvikling, relevant for danske naturområder.

Singita Grumeti, beliggende i det vestlige Serengeti, Tanzania, tilbyder luksuriøs safari-turisme i et 140.000 hektar stort reservat, der fungerer som bufferzone til Serengeti Nationalpark og er en del af Serengeti-Mara-økosystemet.

Etableret gennem Grumeti Fund, en non-profit organisation, og drevet i partnerskab med Singita, finansierer projektet naturbeskyttelse og lokalsamfundsudvikling gennem turismeindtægter. Reservatet beskytter migrationskorridorer for gnuer og zebraer samt truede arter som sort næsehorn, afrikansk elefant og løve. Governance er baseret på et samarbejde mellem Grumeti Fund, Singita, Tanzania National Parks Authority (TANAPA) og lokale samfund, med en bestyrelse og et lokalt ledelsesteam, der sikrer bæredygtighed og lokal inddragelse.

Forretningsmodellen, i high-end segmentet, fokuserer på lav volumen og høj kvalitet, med indtægter geninvesteret i anti-krybskytteri, habitatforvaltning, forskning og lokalsamfundsprojekter som uddannelse, sundhed og mikrovirksomheder. Reservatet har øget biodiversiteten gennem øget bestande af truede arter og sunde økosystemer. Udfordringer inkluderer krybskytteri, klimaforandrings påvirkning af migrationsmønstre, konflikter om ressourcer og sårbarhed over for økonomiske konjunkturer. Gæster bor i luksuslodges, oplever guidede safarier, natkørsel og bush-vandring, og engageres i bevaringsarbejde gennem formidling.

Singita Grumeti er en model for bæredygtig turisme, relevant for danske naturområder, hvor øremærket finansiering og lokalsamfundsinddragelse kan understøtte naturbevaring.

Caseprofil: Singita Grumeti

Lokation	Grumeti-reservatet, vestlige Serengeti, Tanzania.
Areal	140.000 hektar
Ejerskab	Grumeti Reserves Ltd. (privat)
Governance	Partnerskab mellem Grumeti Fund, Singita, TANAPA og lokale samfund
Forretningsmodel	High-end økoturisme, lav volumen, høj værdi
Prisniveau	USD 1.500-3.000 pr. nat pr. person (inkl. måltider og aktiviteter)
Primært fokus	Naturbeskyttelse, lokalsamfundsudvikling, luksusturisme
Effekt på biodiversitet	Genindførelse af truede arter, habitatrestaurering, øgede bestande
Samarbejdspartnere	TANAPA, lokale myndigheder og lokalsamfund.
Mere information	singita.com , grumetifund.org

Foto: Ross Couper - Kilde: singita.com

Kilde: singita.com

HER FINDER DU MERE INFORMATION

Dansk Kyst & Natur Turisme. (2025). Den Grønne Trepert og det rekreative potentiale.

Hentet fra: www.kystognaturturisme.dk/dansk-kyst-og-naturturisme/vidensbank/den-groenne-trepert-og-det-rekreative-potentiale

Dansk Kyst & Natur Turisme. (2020). Det rekreative potentiale i klimatilpasning af kysterne.

Hentet fra: www.kystognaturturisme.dk/dansk-kyst-og-naturturisme/vidensbank/det-rekreative-potentiale-i-klimatilpasning-af-kysterne

Dansk Kyst & Natur Turisme. (2021). Håndbog i kommerciel udvikling af outdoor-oplevelser.

Hentet fra: www.kystognaturturisme.dk/sites/kystognaturturisme.com/files/2021-04/Outdoor-haandbog_web.pdf

Dansk Kyst & Natur Turisme. (2024). Længe leve landskabet.

Hentet fra: www.kystognaturturisme.dk/dansk-kyst-og-naturturisme/vidensbank/laenge-leve-landskabet

CBI (2022). Regenerative tourism: moving beyond sustainable and responsible tourism.

Hentet fra: [Regenerative tourism | Market information CBI](https://www.cbi.dk/regenerative-tourism)

Skeelslundevej 99, 1.
DK-9440 Aabybro
info@kystognaturturisme.dk

www.kystognaturturisme.dk